

„A gyermek világra nyitott lény. A simogatásra simogatással, a jókedvre jó kedvvel, tevékenységre tevékenységgel felel.” (Mérei Ferenc)

ÖRÖKVÖLGY BÖLCSŐDE
HELYI SZAKMAI PROGRAMJA

Fenntartó:	Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat 1024 Budapest, Mechwart liget 1.
Intézmény neve:	Örökvölgy Bölcsőde
Intézmény címe:	1021 Budapest, Völgy utca 31/B.
Telefon/ fax:	06 70 719 8046
Programfelelős neve:	Budagyöngye Bölcsőde vezetője
Érvényességi terület:	Az intézmény körzeti feladatokat lát el a II. kerületben lakóhellyel, ill. ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek tekintetében
Nyitva tartás:	7: 00-17: 00
Férőhelyszám:	12
Érvényességi idő:	2024. július 1. – visszavonásig (illetve a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 4/A. § (1) bek. szerinti módosítások esetén módosítjuk

Tartalomjegyzék

Az Intézmény munkáját és a szakmai programját meghatározó jogszabályok	3
1. Ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői	4
1.1. Helyzetelemzés	4
1.1.1. A II. kerületi bölcsődék belső strukturális felépítése	4
1.1.2. A bölcsődénk bemutatása	4
1.1.3. Az ellátás területe, az ellátást igénybe vevők célcsoportja és az ellátandó terület jellemzői	5
1.1.4. Az ellátás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi formája	5
2. Bölcsődénk nevelési célja, feladatai	7
2.1. Bölcsődénk pedagógiai hitvallása	10
2.2. Bölcsődénk minőségpolitikája	11
2.3. Bölcsődénk sajátosságai, szakmai programjának konkrét bemutatása	11
3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei és módszerei	14
3.1. A napirend kialakítása	16
3.2. A korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás	17
3.3. A jó tárgyi felszereltség	18
3.4. Személyi feltételek	21
4. Képzések továbbképzések és az egyéni szakmai fejlődés biztosítása	21
5. Kapcsolattartás	22
6. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	23
6.1. Az igénylők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	24
7. Dokumentáció	25
8. Ellenőrzés értékelés rendszere	27
9. Mellékletek	28

Az Intézmény munkáját és a szakmai programját meghatározó jogszabályok

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
- 1991. évi LXIV törvény ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI törvény : A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.)
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről (továbbiakban: NM rendelet)
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. Rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartása
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó ajánlásokról
- Módszertani levél: A bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai, 2023.

Örökvölgy Bölcsőde Szakmai Programja

Intézmény megnevezése:	Örökvölgy Bölcsőde
Címe:	1021 Budapest, Völgy utca 31/B.
E-mail cím:	orokvolgy@iikeruletibolcsik.hu
A programért felelős	Budagyöngye Bölcsőde vezetője
Férőhelyek száma:	1 csoport – 12 fő
Ellátási formák:	alapellátás
Ellátási terület:	Budapest Főváros II. kerületének lakókörzete, lakóhely hiányában tartózkodási engedéllyel rendelkező családok számára

1. Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői

1.1. Helyzetelemzés

1.1.1. A II. kerületi bölcsődék belső strukturális felépítése

A II. kerületben a bölcsődék egyesített bölcsődei formátumban működnek. Élén az egyesített bölcsődevezető áll, aki szervezi, irányítja, koordinálja, ellenőrzi a bölcsődék munkáját. Gondoskodik az NM rendeletben meghatározott dolgozói létszámminimumokról és képesítési előírásoknak való megfelelésről. A költségvetés keretein belül tervezi és biztosítja a bölcsődék működéséhez szükséges anyagi erőforrásokat. Éves munkatervet és munkatervi beszámolót készít a fenntartó számára. Szakmai irányelveket, célokat meghatározza, statisztikai (KSH Elektra, OM, TEVADMIN) és egyéb jelentési kötelezettségeinek eleget tesz.

1.1.2. A bölcsődénk bemutatása

Intézményünk ünnepélyes keretek között 2024. őszén nyitja meg kapuit a II. kerületi családok előtt, mely a Budagyöngye Bölcsőde társintézményeként működik. Minden igyekezetünkkel azt a célt szolgáljuk, hogy kielégítsük a kerület lakosságára jellemző sajátos igényeket. Módot szeretnénk adni a magasabb egzisztenciájú és a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek arra, hogy egy közösségen belül „játszanak, éljenek, örüljenek, nevelkedjenek”. Célunk, hogy bölcsődénkre a nyitottság legyen jellemző. Napi feladataink végzése közben törekszünk a tudatosságra, a tervszerűsége és mindezt jól felkészült, széles területen képzett szakembergárdával tesszük. Gondolatainkban mindig jelen van az, hogy egy képzeletbeli lépcsőn haladva a következő, fejlettebb fokozatot szeretnénk elérni. Minden gyermek feltétel nélküli elfogadása és szeretete mellett nagy hangsúlyt fektetünk a folyamatos szülői igények kielégítésére is. Bölcsődénk „nyitott ajtó” politikája nemcsak a kollégák felé érvényes, bárkit szívesen fogadunk intézményünkben. Várjuk szeretettel az érdeklődő családokat, a társ területeken

dolgozókat, gyakornokokat, főiskolai hallgatókat. A gondozási év során számtalan alkalom nyílik arra, hogy a szülőkkel elmélyítsük személyes kapcsolatainkat.

A Bölcsőde a Völgy utca felőli akadálymentes bejáraton keresztül közelíthető meg. Az épületet nagy kert veszi körül, növényekben és épített környezetben egyaránt gazdag, mely a bölcsődés életkorú gyermekek igényeihez alkalmazkodik. Belsőépítészeti tervezéskor szempont volt a völgyre jellemző természeti jelenség, a megült pára megjelentetése a színekben, a természet közelségét a felhasznált anyagokban érezhetjük. A telepített játékok mind a nagymozgásos igényeket, mind a környezettudatosságra nevelést kielégítik. A telepített játékok kiválasztásakor szempont volt a természet közelségének érzékeltetése.

Az épület 3 szintes, alagsorral (140,35 m²), földszinttel (1047,19 m²) és tetőtérrel (105,06 m²) rendelkezik. Az alagsorban találhatóak elsősorban a kiszolgáló helyiségek, fókuszban a melegítő konyhával. A családok a földszintre érkeznek, ahol a babakocsik elhelyezését követően, a közlekedőn keresztül jutnak a gyermek öltözőbe, az átadóba. Egy csoportos bölcsőde lévén az átadó után a gyermek fürdőszoba és egyetlen csoportszoba következik.

A csoportszobából közvetlen a kapcsolat a fürdőszobával (13,18 m²) és a terasszal (32,76 m²), így a felügyelet is biztonsággal megoldható.

Csoportszobánk (55,64 m²) jól felszerelt, a tágas, világos tér, biztonságos tárgyi eszközök a mai kor kívánalmainak és az NM rendelet 11. számú mellékletének és a Magyar Bölcsődék Egyesülete által kiadott „AJÁNLÁS A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS MŰKÖDÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖKRŐL ÉS FELSZERELÉSEKRŐL” szóló előírásnak minden szempontból megfelelnek és lehetőséget adnak az önfeledt játékra.

A földszinten található a vezetői iroda, illetve a lépcsőház, melyből az alagsorra és az tetőtérre lehet jutni. A tetőtérben egy több funkciós terem található, mely elsősorban a kerületi bölcsődék kollégái számára biztosít továbbképzési lehetőségekre, illetve rekreációs tevékenységekre helyszínt.

1.1.3. Az ellátás területe, az ellátást igénybe vevők célcsoportja és az ellátandó terület jellemzői

Az elmúlt években a II. kerületi családok körében megnövekedett az igény újabb bölcsődei férőhelyek biztosítására. Társintézményünk, a Budagyöngye Bölcsőde nyitása óta mindig nagyobb számban utasított el jelentkező családokat, nem volt elég férőhely számukra. Az Örökvölgy Bölcsőde megnyitásával bízunk benne, hogy az alapellátási csoportokba jelentkezők számára elegendő férőhely lesz a két intézményben.

Bölcsődénk környezetében sok olyan család él, akiket a munkahelyük nagyon korán visszavár, vagy a Gyes, Gyed ideje alatt szeretnék tovább képezni magukat, így az alapellátási csoportunkat sokan felkeresik.

Célkitűzésünk, hogy bölcsődénkben együtt nevelkedhessenek a magasabb egzisztenciájú és a hátrányos helyzetű családok gyermekei, származástól, családi struktúrától, fejlődési szinttől, vallási hovatartozástól függetlenül együtt élvezhessék az új bölcsőde adta szociális, pedagógiai és környezeti lehetőségeket.

1.1.4. Az ellátás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi formája

- A bölcsődei szolgáltatás iránt érdeklődőket egész évben személyesen és honlapunkon (www.iikeruletibolcsik.hu) folyamatosan tájékoztatjuk, a bekerüléssel kapcsolatos feltételekről és bölcsődénkben folyó eseményekről. A gondozási év, szeptember 1-től augusztus 31-ig tart. A következő gondozási évre a beiratkozás minden év május első hetében történik, de üres férőhely esetén év közben is felvételre kerülnek azok a gyermekek, akik már jelentkeztek hozzánk, de első körben férőhely hiányában elutasításra kerültek, vagy év közben a gyermekjóléti szolgálat kéri a gyermek napközbeni ellátását.
- Bölcsődénk a gyermekek napközbeni ellátása keretébe tartozó elvi, módszertani feladatok szellemiségében működik. Az intézménybe elsősorban a dolgozó szülők, - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is – gyermekei járnak.

Bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítenünk:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket,
- védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A gyermek felvételét kérheti a szülő, a gondviselő, valamint az ő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a háziorvos, családgondozó és a gyermekjóléti szolgálat, valamint a gyámhatóság.

Bölcsődénkbe a felvételt nyert családokat tájékoztatjuk a:

- az ellátás feltételeiről,
- az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról,
- az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről, a napirendről, - a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- fizetendő térítési díjakról.

A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

- ***A bölcsődei ellátás megszűnik:***
 - ha a bölcsődés gyermek harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig,
 - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.
- ***A bölcsődei ellátás folytatódhat:***
 - Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa

nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

2. Bölcsődéink nevelési célja, feladatai:

A bölcsődéink célja, hogy a családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a kisgyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését biztosítsuk, személyiségük kibontakozását elősegítsük.

Minden esetben törekszünk arra, hogy intézményes keretek között is figyelembe vegyük az egyéni sajátosságokat és az eltérő fejlődésütem menetét. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében pedig kiemelt célunk a hátrányok és azok következményeinek enyhítése, az esélyegyenlőség biztosítása, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.

A bölcsődéink jelentős szociális-gyermek és családvédelmi funkciót tölt be. Tartalmi munkájának jellegét tekintve gondozási, nevelési és személyiségfejlesztő funkciója a legmeghatározóbb, hiszen a korosztály életkorából adódó sajátossága, érzékenysége és sérülékenysége magas szintű pedagógiai és pszichológiai felkészültséget igényel.

Valljuk, hogy az első évek nevelő munkájának alapozó feladata van, melyek a későbbiekben segítik a világ megismerését és a kötődések kialakulásának mélységét, minőségét.

Bölcsődéink mindennapjaiban kiemelt szerepe van a környezeti nevelésnek, célunk, hogy az általunk ellátott gyermekek és családjaik környezettudatos tevékenységeken keresztül, a szabad játék adta lehetőségek mentén építsék be életükbe a természeti környezet tiszteletét, szeretetét és nem utolsósorban megővésének lehetőségeit. Bölcsődéink épített környezete is ezt a célt szolgálja (játszókert kialakítása, csoportszoba berendezése, az épület fekvése, környezete).

Minden nap végig gondoljuk, hogy a hozzánk járó gyermekek milyen élménnyel gazdagodhatnak, milyen ismeretet tudunk nekik átadni, hogyan tudjuk egyéni képességeiket továbbfejleszteni, milyen eszközökkel tudjuk segíteni őket abban, hogy egyre könnyebben tudjanak alkalmazkodni hasonló korú társaikhoz. Arra is odafigyelünk, hogy a nyugodt, biztonságot nyújtó családi légkör után mi az, amit megtehetünk annak érdekében, hogy nálunk is biztonságban érezzék magukat és felszabadultan, vidáman teljenek napjaik.

Célunk és feladatunk, elnyerni a szülők bizalmát, hiszen tudjuk, reggelente a kisgyermek is csak akkor szalad be hozzánk vidáman és boldogan, ha érzi, a szülei megbíznak bennünk.

Nekünk a jó kapcsolat kialakítása mellett, fontos a harmónia, a nyugodt légkör megteremtése, az, hogy a gyermekek sok zenei élményhez jussanak, kreatívvá váljanak, életkori sajátosságaikhoz mértén környezettudatos szemlélet vegye őket körül, toleránsak, empátikusak legyenek, és könnyen alkalmazkodjanak környezetükhöz.

A bölcsődéink feladata: A bölcsődéinkbe járó gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése. A családban nevelkedő 0-3 éves korú, gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése a minőségpolitikai célok és a gondozási-nevelési elvek maximális alkalmazásával.

Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, szülők kérésére és a szakemberek (orvos, szaktanácsadó, bölcsődevezető) javaslata alapján a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

A feladat ellátása során fontos,

- a rendszerességre való törekvés
- a gyermekkel való elégedettség megfogalmazása
- a gyermek és a felnőtt, ill. az egymással való együttműködés megtanítása
- a partnerként való kezelés mellett a szabálytudat kialakítása
- mindig teret adni, hogy a gyermekek kipróbálják ügyességüket
- a mozgás (szobában és a szabadban) lehetőségének biztosítása
- helyzet teremtés az egyéni döntések gyakorlásához
- sok időt kell szánni a beszélgetésekre, megvárni, amíg a gyermek rátalál saját gondolataira
- a nyugodt, békés egymásra figyelés biztosítása
- a megbízás teljesíthető feladatokkal
- a kisgyermeknevelők felelőssége, hogy a fenntarthatóságra nevelést a mindennapi gyakorlat részévé tegyék a bölcsődében
- a gyermeki kérdésekre hiteles, érthető magyarázatot kell adni és meg kell tanítani őket is kérdezni

A feladat ellátása során a Bölcsődei Alapprogram előírja számunkra:

- **A család rendszerszemléletű megközelítésének elvét,** melyet mi azért tartunk nagyon fontosnak, mert tudjuk, a kisgyermek fejlődését akkor tudjuk a legjobban segíteni, ha az egész családot megismerjük, ha képet kapunk arról, hogy a család milyen nevelési elvet vall, milyen nevelési légkört tud biztosítani és milyen mintát lát otthon a gyermek. A gyermek viselkedést csak akkor tudjuk pontosan megérteni, ha ismerjük a családok erősségeit, esetleges hiányosságait és így tudjuk a legjobban tovább segíteni a fejlődésüket. Bölcsődénkben kiemelten foglalkozunk a kisgyermekes családjaival, valamint a családokkal fontosnak tartjuk a folyamatos kapcsolattartást, tájékoztatást.
- **A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadását.** A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Nekünk, bölcsődei szakembereknek tisztában kell lennünk azzal, hogy a gyermekek fejlődési üteme eltérő, van, aki gyorsabban, van, aki kicsit lassabban fejlődik az átlagosnál, van akinél előfordul átmeneti megakadás, lassulás, melyre oda kell figyelnünk, hiszen ezek a megakadások hatással lehetnek a későbbi készségek, képességek fejlődésére. Ezért ezekben az időszakokban kiemelten fontos a preventív szemléletű beavatkozás, a szakemberek összefogása, együttműködése, hiszen sok esetben az időben megkezdett fejlesztéssel az is elkerülhető, hogy a kisgyermek SNI státuszba kerüljön.
- **A családi nevelés elsődleges tisztelete** azért is fontos nekünk, hiszen a szülőknél, a családnál jobban nem ismerheti senki a gyermeket és az ő hagyományait, szokásait nekünk tiszteletben kell tartani. Figyelembe kell vennünk és a lehetőségekhez képest el kell fogadnunk különböző kultúrák nevelési elveit, hiszen egyre többen vannak más nemzetiségű családok bölcsődénkben. Természetesen, ahol szükség van arra, hogy kompenzáljuk a családi nevelési hiányosságokat, azt meg kell tennünk és ha lehetőségünk nyílik arra, akkor segítséget is nyújtunk a családoknak nevelési problémák megoldásához.

- **A kisgyermeki személyiség tisztelete** elengedhetetlen mindenkinek, aki kisgyermekkel foglalkozik, hiszen tudjuk, mindenki önálló egyéniség, mindenkinek egyéni szükséglete van és mindenkit megillet az egyéni bánásmód, és a személyiségének tiszteletben tartása, ezért figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe van**, hiszen ő jól ismeri a bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságait, és ő az, aki személyiségén keresztül hatni tud a kisgyermekekre és családjaikra. A kisgyermeknevelőnek ismernie kell a kompetenciahatárokat, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel kell rendelkeznie, hogy hivatását megfelelően el tudja látni. A kisgyermeknevelőink rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez, valamint támogatjuk őket abban is, ha szeretnének felsőfokú intézmény keretein belül tanulni.

- **A biztonság és a stabilitás megteremtése.** Tisztában vagyunk azzal, hogy a gyermekek számára milyen fontos az, hogy biztonságban érezzék magukat. A családból kikerülve és egy új környezetbe való beilleszkedésnél ez a biztonságérzés sérül, ezért fontos számunkra, hogy ezt a folyamatot megkönnyítsük, lerövidítsük. Amivel mi segíteni tudjuk ennek a folyamatnak a megkönnyítését, az a szülővel történő fokozatos beszoktatás menetének alkalmazása, a „saját” kisgyermeknevelő rendszer, a felmenőrendszer, a csoport és a hely állandóságának a biztosítása. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékoztatói lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is. A kisgyermek új helyzetekhez való hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új dolgok megismerését, a szokások kialakulását.

- **Fokozatosság megvalósítása** a bölcsődei nevelés összes területét érintő változás esetén kiemelt jelentőségű. A gyermekek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását és a változások elfogadását.

- **Egyéni bánásmód érvényesítése**, szakmai munkánk egyik fontos alapja, hiszen még az azonos korú gyermekek fejlődése és igénye között is nagy eltérések lehetnek. A mi elsődleges feladatunk és célunk, hogy kisgyermeknevelőink elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartással forduljanak a gyermekek felé és vegyék figyelembe a kisgyermekek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását.

Nagyon jól kell ismernünk a gyermekek egyéni szükségleteit és ehhez kell igazítanunk napirendünket, hogy meg tudjuk valósítani személyre szóló gondozást és segíteni tudjuk a gyermekek önállósodási törekvésüket, valamint a gyermekek érezzék, hogy a kisgyermeknevelőre mindig számíthatnak, ha szükségük van egy kis bátorításra, simogatásra, gondoskodásra. Fontos az is, hogy a felnőtt észrevegye és elismerje, ha sikerült felépíteni egy magas tornyot, vagy ha a helyére került egy-egy puzzle darab.

- **Gondozási helyzeteknek kiemelt jelentősége** van, hiszen ez sokszor egy bensőséges, intim helyzet, ahol a kisgyermeknevelő a gondozási folyamatok alatt,

sok mindenre meg is „tanítja” a gyermeket. A bölcsődénkben a kisgyermeknevelők törekednek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kicsiket is. Türelemmel kivárájk, míg a gyermek próbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére.

- **A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.** A gyermekek kíváncsiak, érdeklődők, szeretnék felfedezni a világot, szeretnék megismerni, mi hogy és miért működik és szeretnék kipróbálni, hogy nekik is sikerül e beindítani, összerakni, megszólaltatni azt a játékot, amit társaik oly nagy élvezettel használnak. Ehhez nekünk felnőtteknek kell megteremteni és biztosítani a nyugodt, biztonságos légkört, a változatos ingergazdag tárgyi környezetet, ahol a gyermekek élményekhez, tapasztalatokhoz juthatnak és átélhessék a spontán tanulás örömét és megmaradjon bennük a vágy, hogy felfedezze az őt körülvevő világot. Ehhez fontos, hogy ott legyünk a közelükben és ha valamiben elakadnak, elbizonytalanodnak, akkor egyből segítséget tudunk nyújtani.

Az alapelvek betartásán túl a gondozás-neveléshez kapcsolódó feladatunk még, hogy:

- Minden csoport kialakulásakor, a beszoktatások, és a gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után ki kell alakítani a csoport végleges napirendjét, melyet csak a bölcsődevezető jóváhagyásával lehet módosítani.
- A csoportok évszakokra lebontva tervet készítenek, melyben az évszakokhoz kapcsolódóan megtervezik a tevékenységformákat, mondókákat, énekeket, meséket, stb.
- Az egészséges életmód alakítása.
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.
- A környezettudatosság, a fenntarthatóság elveinek beépítése a bölcsőde hétköznapijaiba, az életkori sajátosságok figyelembevételével.

2.1. Bölcsődénk pedagógiai hitvallása

Tudjuk, hogy a korai életkorban a családi minta a legmeghatározóbb, a bölcsődei nevelés pedig a kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepével megfelelő alapot biztosít a gyermek optimális fejlődéséhez.

Mi a bölcsődében dolgozó szakemberek valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes, légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első három év, az első közösség meghatározó, és jelentős szerepe van a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó. Fontosnak tartjuk, a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázunk a ránk bízott gyermekeket.

2.2. Bölcsődéink minőségpolitikája

„A mi felelősségünk minden tőlünk telhetőt megtenni azért, hogy egy olyan bolygón éljünk, amely nemcsak nekünk, hanem minden földi életnek otthont ad.”

David Attenborough

Minőségpolitikai célkitűzéseink

- Bölcsődéink olyan, gyermekekre szabott gondozási nevelési elveket alkalmaz, melyek a bölcsődei ellátás területén a kicsik igényeit maximálisan kielégítik, és természetesen megfelelnek a bölcsődei gondozás–nevelés országos alapprogramjának. Mindezek feltétele a szakmai igényesség, mely elsősorban a kisgyermeknevelő képzettségén és nevelői attitűdjén alapul, valamint azon, hogy munkáját hivatásként szeresse és végezze.
- Fontos küldetésnek tekintjük a családok segítségét, a társadalmi igényekre való gyors reagálást, a fiatal anyák munkába állásának segítségét. A ránk bízott gyermekeket családias környezetben fogadjuk, és sok szeretettel vesszük körül. Segítenünk kell, a gyermek és kisgyermeknevelő közt kialakuló érzelmi kapcsolatot, hiszen a kötődésnek döntő jelentősége van a személyiségfejlődésben.
- Elkötelezték vagyunk a szakmai munka és az intézményi működés színvonalának folyamatos fejlesztése iránt.
- Törekszünk arra, hogy bölcsődéink olyan intézmény legyen, ahol a szülők aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen egyedülálló ismeretekkel rendelkeznek gyermekükről. Fontosnak tartjuk, hogy a családokkal megfelelő együttműködés alakuljon ki a gyermekek optimális fejlődésének érdekében.
- Olyan intézmény munkájának szeretnénk részesei lenni, ahol a nyugodt légkör tartalmaz szakmai eredményeket hozhat, melyek együttesen szolgálják a gyermekek, szülők és a szakma érdekét.
- Szem előtt kívánjuk tartani a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket gondozó felnőttek is jól érzik magukat, és sajátjuknak tekintik és vallják munkahelyüket.
- Célunk, hogy a környezettudatosság áthassa a mindennapokat, ez a bölcsődében a fenntarthatóságra nevelést is lehetővé teszi. Ennek során a nevelők és a gyermekek tiszteletben tartják a természeti környezetüket, és aktív résztvevői lehetnek a mindennapi élet adta lehetőségeinek. A természet szeretetére és a környezetvédelemre nevelést, a zöld jeles napokat beépíthetik a bölcsődei életbe.

2.3. Bölcsődéink sajátosságai, szakmai programjának konkrét bemutatása

Minden bölcsőde, így mi is szakmai programunk összeállításánál figyelembe vette és betartja „A bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai” módszertani levél előírásait. E mellett azonban fontosnak tartjuk kiemelni, egyéni sajátosságainkat,

jellemzőinket, melyek megkülönböztetnek minket a környezetünkben lévő intézményektől.

Ezek pedig a következők:

- Bölcsődei épületünk elhelyezkedése, a természet közelsége egyenes út a környezettudatos nevelés felé. Mindezt szelektív hulladékgyűjtési lehetőséggel, újrahasznosítási tevékenységekkel, komposztálással, energiatakarékosságra törekvéssel, a természeti környezet tudatos megismerésével, ápolásával igyekszünk biztosítani.
- Zöld jeles napok, illetve világnapok beépítését tervezzük a már meglévő és ismertebb ünnepnapok, bölcsődei hagyományok közé.
- Épített környezetünkkel is a környezettudatos nevelést szeretnénk szolgálni. Játszóudvarunkon komposztáló, esővízgyűjtő, madárodú, bogárhotel, gyökereztető növényládák kihelyezését tervezzük.
- A bölcsődénket körülvevő növény és állatvilág megismerése pedagógiai tevékenységeinkben, illetve a szabadjáték során is nagy hangsúlyt kap a gondozási év folyamán (pl.: tematikus jelek kiválasztása, csoportszoba elnevezése, tematikus mesekönyvek, ismeretterjesztő könyvek kihelyezése, az életkornak megfelelő szakmai bemutatók, pl. madarászok meghívása, természetes alapanyagú játékeszközök alkalmazása, természetben előforduló anyagok, termékek behozatala a csoportszobába, kreatív tevékenységek eköré felépítése, stb.)
- A bölcsődei gondozási, nevelési alapelvek, illetve szakmai módszerek betartása mellett, egyedi, az Örökvölgy Bölcsődére jellemző adottság a saját funkcióval rendelkező konferencia, illetve közösségi tér, mely elsősorban a II. kerületi Egyesített Bölcsődék Intézményeinek ad helyet különböző közösségi lehetőségekre:
 - továbbképzések, házi továbbképzések szervezése
 - vezetői értekezletek megtartása
 - szakmaközi, társintézmények részvételével szervezett programok bevezetése
 - rekreációs lehetőségek kialakítása (pl.: mozgásprogramok, kreatív tevékenységek, szabadidős lehetőségek a szakmai gárda részére)
 - szülői edukációs lehetőségek szervezése
 - csoportos gyermekprogramok lebonyolítása, stb.
- A Budagyöngye Bölcsőde tagintézményeként új szervezési feladatok is megjelennek az Örökvölgy Bölcsőde megnyitásával. Ezek kidolgozása, a hétköznapi működés kialakítása, a csapatépítés, illetve a „bázis” bölcsődével való kapcsolattartás kiépítése mind-mind új feladat lesz a gondozási év során.
- Napi feladataink mellett törekszünk arra, hogy sok közös programot szervezzünk a szülőkkel, mert így jobban megismerhetjük egymást és az ünnepek és a közös programok alatt még inkább képet kapnak arról, milyen pedagógiai elveket vallunk, és nem utolsósorban jól érezzük magunkat ezeken a programokon.

A következő közös programokat tervezzük:

- **Márton nap** az új gondozási év első olyan eseménye, ahol minden családot szeretettel várunk. Ennek a napnak talán az adja meg a hangulatát, varázsát, hogy este kimegyünk a bölcsőde udvarára és a gyermekek és kisgyermeknevelőink által készített „libákkal”, lámpásokkal körbesétáljuk az udvarunkat és az alkalomhoz kapcsolódó dalokat éneklünk. Természetesen az ünnepre való

ráhangolódást már napokkal előbb megkezdjük, de a sötétben való séta szokott lenni az esemény fő varázsa.

- **Télapó várás:** a gyerekek nagyon várják ezt a napot, hiszen előtte kisgyermeknevelőink sokat mesélnek a Télapóról, és beszélgetnek arról milyen nagyszakállú bácsi ő és a puttonya milyen sok ajándékkal lesz telerakva. A Télapót hozzánk egy manó szokta elkísérni, aki segít kiosztani az ajándékokat.
- **Kreatív délutánok** alkalmával együtt készülnek a családok, szülők, gyermekek és a kisgyermeknevelők az Advent, illetve tavasszal a Húsvét jegyében. Itt kötetlenebb formában beszélgethetnek a felnőttek, miközben észrevétlenül lehetnek el kreatív praktikákat a kisgyermeknevelőktől. Az együtt alkotás élménye, valami új, sajátkezü „remekmű” létrehozása nagy élmény gyermeknek és felnőttnek egyaránt.
- **Karácsony** ünnepkörre elsősorban, mint családi eseményre tekintünk, azonban a ráhangolódásra a csoportokban is nagy hangsúlyt fektetünk. A gyermekekkel közösen énekelt, az ünnephez, illetve az évszakhoz kötődő dalokat a szülőkkel is megosztjuk. A közös bölcsődei fenyőfát minden gyermek ékesítheti egy általa, a bölcsődei csoportban elkészített dísszel.
- **Farsangi** ünnepünk előtt nagy készülődés szokott lenni. Természetesen ezen a napon szinte mindenki jelmezbe öltözik. A nagy mulatság után a nap várt eseménye a farsangi fánk elfogyasztása.
- **Húsvét:** a kicsit borúsabb téli napok után elkezdünk készülödni a tavaszvárásra és a nyuszi érkezésére. Ilyenkor már egy-két héttel előtte a gyerekek nagy élvezettel festegetik a tojásokat, ragasztanak kis díszeket és közben mesélünk nekik a húsvéti szokásokról. Előkerülnek az ünnephez kapcsolódó mesekönyvek és ha lehetőségük van rá, akkor egy napra egy élő nyuszi is meglátogat minket.
- **Anyák napja/Apák napja:** anyák/apák napjára szintén a gyerekekkel közösen szoktunk készülödni, bár tudjuk ez a nap egy családi ünnep, de a szülők nagyon örülnek annak, amikor talán először kapnak olyan kis meglepetést gyermekeiktől, melyet ők készítettek.
- **A Gyermeknapot** terveink szerint összekötnénk a bölcsődebúcsúztatóval. Társintézményünkben, a Budagyöngye Bölcsődében ez a nap már hagyomány. Saját arculatunkra formált programokkal készülünk a családok számára. Az udvarunk minden adottságát igyekszünk kihasználni, az árnyékosabb részen kreatív foglalkozásokat szervezünk.
- **Jeles környezetvédelmi napok:** Kerületünkben minden bölcsődében megemlékeznek egy-egy világnapról, de ilyen koncentráltan, illetve elsősorban a környezetvédelmet fő fókuszként szem előtt tartva, az Örökvölgy Bölcsőde igyekszik az élen járni. Akár a gyermekekkel a nap folyamán vagy a családokkal közösen tervezünk külön programokat a következő témákban: pl.: Vadvilág Világnapja, Beporzók Napja, Erdők Világnapja, Víz Világnapja, a Föld Napja, Madarak és fák Napja, Környezetvédelmi Világnap, Állatok Világnapja, Hulladékcsökkentési Hét, stb.

3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei és módszerei

A bölcsődei gondozás-nevelés alapvető feladata a gyermekek szakszerű gondozás a nevelése mellett, hogy a családokkal partneri kapcsolatot alakítsunk ki, hiszen valljuk, a bölcsődébe kerülés után, közösen kell biztosítanunk a gyermekek harmonikus fejlődését. Támazkodnunk kell a szülők információira, tapasztalataira, mert ők ismerik legjobban a gyermekek egyéni igényeit, szokásait, melyek segítségével a kisgyermeknevelők differenciált, személyre szóló módszerek alkalmazásával, segíthetik őket az új környezethez való alkalmazkodáshoz. A kisgyermeknevelők pedig szaktudásukkal, tapasztalataikkal tudják segíteni a családokat. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, tapintatos folyamatos kommunikáció.

Mi már a bölcsődébe kerülés előtt törekszünk arra, hogy a bizalmon alapuló partneri kapcsolat alapjait letegyük. Ehhez különböző módszereket alkalmazunk, melyek segítik egymás jobb megismerést. Ezek a módszerek a következők:

- **Bölcsőde kóstolgotóra** hívjuk a szülőket és gyermekeket, ahol bemutatjuk a házainkat, elmondjuk szokásainkat. Meghallgatjuk az aggodalmakat, beszélgetünk a gyermekintézményekkel kapcsolatos hiedelmekről. Ezen az ismerkedő napon a szülők kicsit beleláthatnak napi munkánkba, és benyomást szerezhhetnek az intézmény nevelési légköréről is.

- **Szülői értekezletet** tartunk a felvételt nyert gyermekek szüleinek. A közös szülői értekezleten informális tájékoztatást adunk a bölcsődék házirendjéről, szervezeti és működési szabályzatáról, napirendjéről, a térítési díj összegéről és a fizetés módjáról. A bölcsőde szakmai programját a családok rendelkezésére bocsátjuk. A Gyvt.32.§(7) bekezdés értelmében „Megállapodást” kötünk a családokkal a bölcsődei ellátás időintervallumára, tartalmára, a személyi térítési díj megfizetésének módjára vonatkozóan. Elmondjuk, milyen dokumentumok összegyűjtése szükséges a gyermek beiratkozásához és a díjfizetés összegének megállapításához.

Tájékoztatjuk a családokat a gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről. Megalakítjuk a Szülői Érdekképviselői Fórumot, hogy a hozzánk járó családok jogait érvényesíteni tudják. Tájékoztatást adunk arról is, hogy az épület folyosóján „panaszládát” helyeztünk el, ahol élhetnek panaszjogukkal.

- **Szülőcsoportos beszélgetést** az első szülői értekezletet követően tartjuk. Itt már nem az információ átadáson, hanem a kapcsolatépítésen van a hangsúly. Beszélünk a bölcsődével kapcsolatos gondolatokról, hiedelmekről és érzésekről. Fontos nekünk, hogy tisztában legyünk a szülő benyomásaival, tapasztalataival, ismereteivel, hiszen csak ennek birtokában tudunk rá értőn figyelni, esetleges szorongásait feloldani, hiedelmeit megváltoztatni.

Ezen a csoportbeszélgetésen megosztjuk egymással az elválás érzéseit és nehézségeit.

A későbbiekben segítünk eligazodni a dacosság, akarat, félelem, a szobatisztaság problémáinak rejtelseiben. A „gondolat megosztás” által lehetőség adódik arra, hogy a nevelési megoldások közül mindenki maga válassza ki a számára legmegfelelőbbet. Ezáltal segítünk eligazodni a gyermeknevelés rejtelseiben, de egyben erősítjük a szülői kompetenciát is.

- **Családlátogatásra** megyünk el, ahol alkalom nyílik a gyermeket otthoni környezetében megismerni, szokásait, napirendjét megbeszélni és képet kaphatunk

arról is, milyen nevelői légkör veszi körül otthon. Látogatás alkalmával „beajánljuk magunkat” is. Elmondjuk, miben vagyunk erősek, milyen értékeink vannak, miért vagyunk meggyőződve arról, hogy a bölcsőde jó hatással van a gyermekek fejlődésére és szocializációjára. Megosztjuk a tapasztalatunkat az anyával és elmondjuk, miért fontos a szülővel történő beszoktatás a gyermek, a szülő és a kisgyermeknevelő szempontjából.

Fontossága a kisgyermeknevelő szempontjából:

bizalmas kapcsolat kialakítása, a szülők feszültségoldása, a gyermek megismerése saját környezetében, megfigyelhető a gyermek családban elfoglalt helye, szerepe, fontossága, családi háttér tisztánlátása.

Fontossága a gyermek és a szülő szempontjából:

a kisgyermeknevelő megismerése a gyermek saját környezetében, a felszabadultabb beszélgetés megkönnyíti az információk átadását, a kisgyermeknevelő „csak rájuk” figyel, ők vannak a figyelem középpontjában.

Szakmai feladat a családlátogatással kapcsolatban:

A szülő meggyőzése a látogatás hasznosságáról, a gyermekre gyakorolt pozitív hatásáról.

A gyermek kisgyermeknevelői a beszoktatást megelőző héten, a szülőkkel előre egyeztetett időpontban meglátogatják a családot. Ilyenkor a gyermeknek apró saját készítésű ajándékkal kedveskednek.

Csak akkor kell eltekinteni a családlátogatástól, ha a szülő mereven elzárkózik, ennek okát a kisgyermeknevelőnek jelezni kell a vezető felé.

- **Szülővel történő beszoktatást** azért tartjuk nagyon fontosnak, hogy a kisgyermek az édesanyja biztonságot nyújtó jelenléte mellett ismerhesse meg az új környezetet. A szülőnek a beszoktatás (ami kb. két hétig tart) alatt van módja arra, hogy megmutassa a kisgyermeknevelőnek az otthon kialakult szokásokat, rituálékat, gondozási módozatokat. A kisgyermeknevelőnek lehetősége adódik arra, hogy a szülőnek és kisgyermekének bemutassa a bölcsődei szokásokat, nevelési és gondozási elveket és módszereket, bizalmi kapcsolatot építsen ki a család és az intézmény között.

A beszoktatás szempontjai:

a kisgyermek felkészítése a bölcsődei életre (beszoktatás előtti családlátogatás, szülő felkészítése a beszoktatásra- tájékoztatás), lehetőség adása a beszoktatás előtti ismerkedésre – bölcsődekóstolgotó minél jobban megkönnyíteni az anya és gyermeke közötti elválást, fokozatos legyen (1. nap 1 órát, naponta emelkedő időtartam- legalább 2 heti periódusban), anya, ill. más gyermekhez közeli személy jelenléte a beszoktatás alatt (a gyermek gondozását fokozatosan átadva a kisgyermeknevelőnek),

1 új gyermek fogadása hetenként,

a gyermeket a beszoktatás időszakában ugyanaz a kisgyermeknevelő fogadja, „saját kisgyermeknevelő” rendszer

- **„Saját” kisgyermeknevelő rendszer** a személyi állandóság elvén nyugszik: Az édesanyjával kialakult szoros kötődés után a bölcsődében kell lenni egy olyan személynek, aki segít megkönnyíteni az elválás és beilleszkedés nehézségeit, és jobban figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, és számon tartja az újabb fejlődési

állomásokat. A „saját” gondozói rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermek egyéni igényeit, problémáit, szokásait és ő az a személy, akinek több ideje van arra, hogy átsegítse a gyermeket a bölcsődei élete során adódó nehézségeken.

- Bölcsődénkben a **személyes kapcsolattartás** fontos részét képezi a napi találkozások. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelők érdeklődnek a gyermekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig átadáskor tájékoztatják a szülőket az aznapi történésekről.
- Minden gondozási egységben **faliújságon** is tájékoztatjuk a szülőket, a bölcsődénket érintő fontosabb eseményekről, aktuális hírekről, melyek szintén a kapcsolatépítést, segítségnyújtást segíti.

A nevelési módszereink megvalósításának elengedhetetlen feltétele:

- jól szervezett napirend
- a korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás
- a jó tárgyi felszereltség (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok)
- a jól képzett szakember gárda a gyermekcsoport ideális létszáma

3.1. A napirend kialakítása

A napirend az aktuálisan egy csoportba tartozó gyerekek szükségleteinek kielégítésére irányuló életszervezési feladat. A gyerekek étkezési-, játék-, pihenési szükségletük egyéni figyelembevételével kell kialakítani a napirendet, a csoport érdekeivel összhangoltan.

A napirend szolgál alapul a gyermek számára a tájékozódásban, és a biztonságérzetében.

A gyermek egyéni igényein túl meghatározza a napirendet a gyermekek fejlettsége, a létszám, az évszak, időjárás. A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjéhez kell, hogy igazodjon. A kisgyermeknevelők a csoport kialakulása után egymással egyeztetett állandó napirendet és munkarendet dolgoznak ki. Ezen változtatni csak közös, - a bölcsődevezetővel egyeztetett – megfontolás után lehet.

Általános alapelvek:

- Minden egyes gyermek és a csoport igényeinek figyelembevétele, összehangolása.
- Bölcsődei nyitvatartási idő.
- A gyermek otthoni és bölcsődei napirendjének egymáshoz közelítése.
- A gyermekek életkori sajátságainak, igényeinek, fejlődésüknek szem előtt tartása.
- Szükségletek változása- évszakok (nyári, őszi, tavaszi, téli napirend).

Gyakorlati szempontok:

- elegendő idő hagyása a gondozási műveletekre,
- várakozási idő kiküszöbölése,
- folyamatosság,
- összehangoltság,
- egységenkénti, ezen belül külön összeállított csoportok napirendje (csúsztatott napirend),
- a kisgyermeknevelői és technikai dolgozó munkarendjének igazodása a napirendhez,

- a csoport pontos korösszetételének figyelembe vétele, a gyermekek megoszlása a kisgyermeknevelők között (vegyes-, azonos korú gyermekcsoport),
- a csoportok alcsoportokra bomlanak a „saját kisgyermeknevelő” elv értelmében,
- minden egyes gyermek egyéni igényének figyelembe vétele.

Az általános napirend főbb szempontjai:

7:00-8:00	Reggeli érkezés, gyermekek fogadása, kötetlen játék, meghitt beszélgetések
8:00-8:30	Reggeli
8:30-10:00	Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelő felügyelete és támogató tevékenysége mellett, tízórai.
10:00-11:30	Udvari játék / az időjárástól függően ez az időpont rugalmasan változik /
11:30-12:30	A gyermekek folyamatosan jönnek be az udvarról a saját kisgyermeknevelőikkel. Tisztálkodnak, ebédelnek, öltözködnek és pihenni térnek.
12:30-15:00	Pihenés, alvás. Az ébredés sorrendjében kelnek fel a gyermekek, fürdőszobai tevékenységeket végeznek. Uzsonnáig kötetlenül játszanak.
15:00-15:30	Uzsonna
15:30-17:00	Szabad játéktevékenység, haza adás

3.2. A korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás

A bölcsőde kerületi egységesített éves étlap alapján látja el kisgyermekek ételmezését, figyelembe véve a rendeletben előírt korosztályi sajátosságokat, valamint az egyéni szükségleteket. Orvosi javaslatra külön étrendet biztosítunk az arra rászoruló gyermekeknek.

Az étrend az egészséges fejlődést szolgálja. Sok nyers gyümölcsöt, ízletes főzeléket, megfelelő mennyiségű tejet, húst, tojást kínálunk.

Az önálló étkezésre még nem érett gyermeket ölben etetjük. Azok ehetnek asztalnál és próbálkozhatnak a kanál használatával, akik már biztonságosan tudnak ülni.

Az ételeket szakképzett szakácsnő készíti a Hűvösvölgyi Bölcsődében, a HACCP előírásainak megfelelően, korszerűen felszerelt konyhában, dietetikus végzettségű ételmezésvezető felügyelete mellett. Innen bölcsődénkbe külső cég szállítja majd a napi 4-szeri étkezést, helyben tálaló konyhát biztosítunk.

Az öltözőben kitett étlapról a szülők már hét elején értesülnek melyik nap, mi a menü. Így folyamatosan találkozhatnak a korszerű étkezés változatos lehetőségeivel. A gyermekorvos, ill. az ételmezésvezető alkalmanként előadásokat fog tartani a kisgyermek táplálás sajátosságairól, az egészséges étkezés jelentőségéről.

3.3. A jó tárgyi (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok) felszereltség

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődei szolgáltatást nyújtó intézmény épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit, egyéb berendezéseit, bútorait, játékkészletét – a jogszabályi és szakmai előírásoknak megfelelően (az NM rendelet 11. számú melléklete) – és a csoportba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk és alakítjuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja az alábbiak szerint: szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, otthon közeli légkört teremti, megfelel a testméreteknek, biztosítja egészségük megőrzését, higiéniáját, biztosítja a szabad levegőn tartózkodás feltételeit, nyáron pancsolási lehetőséget biztosít, lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését, elkülönülési lehetőséget biztosít, a gyermekeket színekkel, formákkal, környezetbarát- és természetes anyagokkal veszi körül, a csoportszoba díszítése diszkrét és esztétikus, korosztálynak és az évszakoknak megfelelő, kultúrát hordoz. A bölcsődénk tárgyi felszereltsége minden szempontból kiválónak mondható. Az előírt minimumfeltételeket jóval meghaladja mennyiségben és minőségben eszköz felszereltségünk. A játszókertben telepített játékok és változatos mobil játékok biztosítják a gyermekek számára a felhőtlen játéklehetőséget.

A gondozás és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti és kompetencia érzésének erősítése. Elfogadjuk és napi munkánk során figyelünk arra, amit Bruno Bettelheim mondott, hogy:

„A mese az az ábécéskönyv, melyből a gyermek megtanul saját lelkében olvasni.”

Gondozás

A csecsemő és a kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. A gyermek elsősorban ezekben a helyzetekben van kettesben nevelőjével, aki ilyenkor nyújthatja neki azt a megkülönböztetett figyelmet, amelynek talaján a jó kapcsolat kialakulhat.

Túlzás nélkül lehet azt állítani, hogy a gyermek elsősorban gondozás közben, testi szükségletei kielégítése kapcsán ismeri meg önmagát és kisgyermeknevelőjét. A szükségletek érzékelésén és azok kifejezésére kapott válaszon keresztül tanulja meg magát a szükségletet (azt, hogy éhes vagy szomjas stb.), és azt is, hogy ő az, aki éhes vagy szomjas.

Az **érzelmi fejlődés** szempontjából igen fontos szerepe van a gondozás közbeni testi kontaktusnak. Ezért igen nagy hangsúlyt kell helyezni arra, hogy a gondozás közben az „érintő kéz” mozdulata tapintatos és együtt érző legyen. Ezzel biztosíthatja a kisgyermeknevelő a gyermek biztonság érzetét, és így alakul ki a gyermekben, hogy szükségleteinek kielégítése közbeni testi kontaktus örömforrás mindkettőjük számára. Csak a jó gondozás része a nevelői munkának. A nem megfelelő pedig gátja a személyiség egészséges alakulásának. Ha a szükségleteket nem megfelelően elégítik ki, a fizikai biztonságérzet hiánya gátlás alá vonja a gyermek érdeklődését önmaga és a külvilág iránt, korlátozza a belülről fakadó aktivitásának kibontakozását és szociális beilleszkedését is.

Ezért bölcsődénk kisgyermeknevelői arra törekednek, hogy a gondozás minden esetben bensőséges interakciós helyzet legyen - a kisgyermeknevelő és a gyermek között -, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Továbbá mindig szem előtt tartják, hogy a szociális kompetencia kialakulásának egyik

feltétele az, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenség viszont nem kap elmarasztalást. Lényegesnek tartják az elegendő idő biztosítását, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel.

Különös gondot fordítanak a kommunikáció érzelmi töltésére, mivel a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra és a pozitív énkép kialakulására, melyek nagymértékben befolyásolják a személyiség egészséges alakulását.

Játék:

az ismeretek átadásának másik színtere a játéktevékenység, mely végig kíséri az embert egész élete során, s közben elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. Személyiségformáló erejét csak úgy lehet megtartani, ha megfelelő szakmai tudás birtokában, a gyermek érdekeit mindig szem előtt tartva, a személyi- és tárgyi feltételek biztosítása mellett szervezzük meg a játék feltételeit. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A játék nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játék közben ismerkedik, ill. megismeri az őt körülvevő környezetet, majd időben előre haladva kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet a kisgyermeknevelőnek tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában, célja eléréséhez.

Mondóka, ének: a bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zene anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a

ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység - az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás - nem az eredmény. A kisgyermeknevelő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése ... stb.). Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét és az empátiát.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

Fontos szempont, hogy a környeztet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

Tanulás

A teljesítmény elváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

3.4. Személyi feltételek

A minimum szakmai feltételek a 15/1998.(IV. 30) NM rendelet 1. sz. melléklete szerint biztosítottak.

Bölcsődevezető-helyettes:	1 fő
Kisgyermeknevelő:	2 fő
Konyhai kisegítő:	1 fő
Mosónő/takarítónő:	1 fő
Bölcsődei dajka:	1 fő
Kertész:	1 fő
Összesen:	7 fő

4. Képzések továbbképzések és az egyéni szakmai fejlődés biztosítása

A bölcsődét felsőfokú szakmai végzettséggel rendelkező szakember vezeti. E tudás birtokában a bölcsődevezető képes irányítani és szervezni a bölcsőde strukturális működését.

A gyermekeket kisgyermeknevelői végzettséggel rendelkező szakemberek látják el. A kisgyermeknevelői hivatás igen komoly felkészültséget kíván meg, mert ők a legérzékenyebb, legtöbb törődést, szeretetet, dédelgetést igénylő korosztályt nevelik, gondozzák, biztosítják számukra a harmonikus testi, szellemi, valamint szociális fejlődés lehetőségeit, feltételeit. A kisgyermeknevelői képesítés érettségi után szerezhető meg és a gondozási ismeretek mellett gyermeknevelési, fejlődés-lélektani, egészségügyi, zenei képzésben is részesülnek. Ezen ismeretek birtokában segítik a gyermekeket a világ megismerésében úgy, hogy aktivitásra való igényüket tiszteletben tartják, és nem veszik el tőlük a felfedezés örömeit. Segítik őket a pozitív én-kép kialakulásában, az ideális pszichés állapot elérésében, melyben a gyermekek boldogan, önfeledten tevékenykedhetnek, játszhatnak, „tanulhatnak”.

A kisgyermeknevelők szakmai ismereteken kívül, szociológiai, szociális és jogi képzést is kapnak, hiszen ezen ismeretek is szükségesek ahhoz, hogy a gyermekjóléti alapellátás keretén belül működő bölcsődénkben szakszerűen tudjuk segíteni a hozzánk járó családokat.

Szakembereink 4 évente kötelező szakmai továbbképzéseken vesznek részt a 9/2000 (VIII.4.) SZCSM rendelete értelmében. Emellett rendszeres házi továbbképzéseken is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával. Lehetőséget adunk és támogatjuk a kolléganők továbbtanulási szándékát, szakmai megújulását. A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk és segítjük.

2018. január 1-től pedig, a vezetőképzés keretében a vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapo-zó képzés teljesítésére, továbbá az alapo-zó képzés teljesítésének időpontjától számított négy éven belül, majd ezt követően két évenként megújító képzés teljesítésére köteles minden vezető.

A bölcsődei dajka munkakörre vonatkozóan, a 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelete a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeit határozta meg.

5. Kapcsolattartás

Kapcsolattartás a szülőkkel:

- Tájékoztatás bölcsődei felvételnél
- Szülői értekezlet
- Családlátogatás
- Beszoktatás
- Napi találkozások
- Egyéni beszélgetés szükség szerint
- Szülő – csoportos beszélgetés
- „Családi füzet” /írással tájékoztatás /
- Szervezett programokon – bölcsődei ünnepek - való találkozás
- Szülői Fórum képviselője általi beszélgetések
- „Nyitott bölcsőde”
- Hirdetőtábla

Társintézményekkel való együttműködés, kapcsolattartás

Háziorvosi, védőnői hálózattal:

- javaslat bölcsődei felvételre
- családlátogatás előtti, illetve családlátogatáshoz kért információ
- év közben felmerülő probléma esetén
- körzeti védőnők időközönkénti bejárása bölcsődénkbe, amely tájékozódáson és tapasztalatcserén alapul

Családsegítő – és Gyermekjóléti Központtal:

A gondozott gyermekek érdekében fontos kapcsolatot ápolni a jelzőrendszer tagjaival is, ahonnan a felvételre kerülő gyermekekről előzetesen, ill. működés közben is tájékoztatást szerezhetünk. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Központ családgondozói a szolgáltatást nyújtóknál rendszeresen meglátogatják a családgondozás látókörébe tartozó gyerekeket, és tájékoztatást kérnek, ill. konzultálnak a gyermekek helyzetéről, fejlődéséről. Adott esetben a gyermekjóléti szolgálat már a felvételi jelentkezéskor tájékoztatást ad egy-egy család anyagi vagy nevelési nehézségéről, akiknek a felvételnél előnyt kell élvezniük. Különösen nehéz családi élethelyzetben a gyermekjóléti szolgálat igénye alapján azonnali felvételt nyer a kisgyermek, elsődlegesen a bölcsődébe. A kapcsolat kétoldalú; a szolgáltató, mint a gyermekjóléti jelzőrendszer tagja, jelzést ad a szolgálat felé, ha a kicsik között akad olyan gyermek, akinél nem megfelelő szülői bánásmódot tapasztal.

Pedagógiai Szakszolgálattal: kerületünkben a pedagógiai szakszolgálat korais szekciója már két bölcsődénkben is végez fejlesztéseket, illetve vizsgálatokat.

Óvodákkal:

Törekszünk arra, hogy minél könnyebb, zavartalanabb legyen a gyermekek óvodába való átmenetele. Óvodai beiratkozás előtt az óvodába menő gyermekek szüleinek szülői értekezletet tartunk (április végén, az óvodai beiratkozást megelőzően) a szomszédos óvodavezető meghívásával. Az óvodavezetőket tájékoztatjuk: veszélyeztetettség, lassabban fejlődő kisgyermek, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kisgyermek.

A kisgyermeknevelőink minden gyermekről kitöltik óvodába menetel előtt az óvodák által kért „Bölcsődei tapasztalatok” c. kérdőívet.

Kerületi bölcsődékkal:

- A kisgyermeknevelők tapasztalatcseréjére irányuló látogatás megszervezése a kerületi bölcsődében.
- Bölcsődevezetők szakmai segítő látogatása – összekötve a vezetői értekezletekkel.
- A kerületi bölcsődékben tartott továbbképzések a kerületi kisgyermeknevelők számára, megfigyelés lehetőségének biztosítása, új módszerek alkalmazásának bemutatási lehetősége.
- Az új bölcsődékbe felvételre kerülő új dolgozók betanításában való részvétel.
- Egymás közötti segítségkérés és nyújtás.

Együttműködés képző intézményekkel

Együttműködési megállapodás alapján tereptanárunk közreműködésével terephelyet és a gyakorlati munkára felkészülési lehetőséget biztosítunk az ELTE BA szakos, és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem pszichológus hallgatói részére.

6. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetetlenségére, valamint a szülők, (törvényes képviselők) és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogainak tiszteletben tartására.

A Gyvt. előírja azokat a jogokat és kötelezettségeket, melyeket nekünk és a családoknak be kell tartaniuk. Ezek közé tartozik a:

Gyermekvédelmi feladatok:

- Folyamatos kapcsolattartás: az Egyesített bölcsődevezetővel, bölcsődevezetőkkel, Családsegítő – és Gyermekjóléti Szolgálattal, kerületi Gyámügyi hivatallal, vezető védőnővel, Pedagógiai Szakszolgálattal,
- Veszélyeztetettség észlelése, okok feltárása, dokumentálása.
- A jelzőrendszer működtetése.
- Segítségadás felkínálása.
- Családlátogatáson részvétel veszélyeztetettség, illetve felkérés esetén.

6.1. Az igénylők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A Gyvt. szabályozza, hogy a bölcsődének a szakszerű gondozás érdekében milyen szolgáltatást kell biztosítani, és milyen szabályozóknak kell megfelelnie. A törvény azonban azt is szabályozza, hogy a rendszerben dolgozóknak mit kell megtenniük a gyermeki jog védelmének érdekében.

Bölcsődénk mindent megtesz annak érdekében, hogy a **gyermek jogai ne sérüljenek, így:**

- az **egyéni bánásmód elvének betartásával** segítjük a gyermekek személyiségének a kibontakoztatását,
- a gyermek fejlődését veszélyeztető helyzet elhárítása érdekében a jelzőrendszeren keresztül felvesszük a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal,
- bölcsődénk felkészült a sajátos nevelési igényű és a tartósan beteg gyermekek fogadására és lehetőségeinkhez képest helyet biztosítunk a gyermekek intézményünkben történő fejlesztéséhez, melyet a pedagógiai szakszolgálat munkatársai végeznek,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesítjük a bölcsődébe járó gyermekeket.

A szülőknek (törvényes képviselőknek) jogait tiszteletben tartva:

- lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők a beiratkozás előtt megismerhessék a bölcsőde környezetét, betekintést nyerjenek szakmai programunkba és megválasszák azt az intézményt, melyre gyermekük nevelését, gondozását bízzák,
- bölcsődei felvétel után pedig az első szülői értekezleten, majd a családlátogatás alkalmával részletes tájékoztatást adunk a gyermekcsoportok életéről, nevelési gondozási elveinkről,
- a bölcsődében eltöltött idő alatt szükség esetén szakmai tanácsainkkal segítjük a családok problémáinak megoldását,
- a családi füzetbe és a gyermekek egészségügyi törzslapján részletes feljegyzést készítünk a gyermekek fejlődéséről, melybe a szülők betekintést nyerhetnek,
- a szülői érdekképviselőt működtetése pedig azt segíti, hogy a szülők bátran elmondhassák véleményüket a bölcsőde működésével kapcsolatban.

A szülőket (törvényes képviselő) tájékoztatjuk arról is, hogy a szolgáltatásunk igénybevétele után nekik is vannak kötelezettségeik az intézménnyel szemben, melyek betartása rájuk nézve kötelező, ezek:

- az intézmény vezetőjével és a gyermek „saját” kisgyermeknevelőjével együtt kell működnie és tájékoztatnia kell őket minden olyan eseményről, mely befolyásolja a gyermek fejlődését,
- részt kell vennie a gyermek beszoktatásában,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendeznie kell, - az intézmény házirendjét be kell tartania.

Érdekképviselői fórumot működtetünk, melynek célja és feladata az ellátásban részesülők érdekeinek védelmében.

E szerint a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelmére,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségsgzése esetén.

Az érdekképviselői fórum tagjai:

- a nevelési egységet képviselő szülők,
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők, - a fenntartó önkormányzat delegáltja.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviselői fórum feladata:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme,
- hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés,
- intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattétel,
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Ha valami jelzés érkezik, akkor az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjára. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért. A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén szükség szerint).

A személyes gondoskodást végző személyeket is megilleti az a jog, hogy:

- személyiségüket tiszteletben tartsák,
- panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme megillessen a kivizsgálási időszak végéig,
- adatait a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeljék,
- különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát.

7. Dokumentáció

Bölcsődevezető, illetve a helyettes által vezetett dokumentáció nyilvántartások:

Dolgozókról

- Egészségügyi nyilatkozat, egészségügyi alkalmassági vizsgálatok nyomon követése

- Munkaköri leírások
- Szabadságok nyilvántartása
- Jelenléti kimutatás
- Létszámjelentés – negyedévente
- Személyi anyagok vezetése
- Nyilatkozat – „nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatti eljárás”
- Dolgozók továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések
- Minimum vizsga – konyha – élelmezés egészségügy
- Kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása, leltár
- Munka- és tűzvédelmi napló

Gyermekekről:

- Felvételi könyv
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről
- Bölcsődei ellátotti nyilvántartás
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről
- Havi statisztika – „Bölcsődei jelentés”
- Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Térítési díj fizetés dokumentálása
- Intézményi térítési díjkezdvezmény elszámolása
- Térítési díjkezdvezmények különböző jogon
- Éves statisztikai kérdőívek
- Heti étrend
- Oltásokról kimutatás
- Fejlődési Napló

Egyéb feladatok:

- Költségvetés nyomon követése
- Szakmai program, munkaterv, munkatervi beszámoló készítése

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció:

- **Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap** – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, ill. a meghatározott időközönkénti fejlődésmenet leírásával (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve).
- **Percentil tábla** – ránézésre is szemléletesen mutatja a lineáris magasság- és súlyfejlődést
- **Családi füzet** – a bölcsőde adataival, leírásával, majd a szülő általi adatok bejegyzésével indított olyan életre szóló dokumentum, amelyben a gyermek óvodába meneteléig a kisgyermeknevelők rendszeres bejegyzései által belekerül a bölcsődés kis életének levonata
- **Csoportnapló** – naponkénti vezetéssel az óvodába menő gyermekek jelentőlapja (kerületi helyi) kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz
- **Fejlődési napló** - a gyermek 1 éves koráig havonta, 1 – 3 éves kor között három havonta, 3 év felett félévente vezetjük

Élelmezésvezető által vezetett dokumentáció:

- heti étrend (bölcsődeorvossal és bölcsődevezetővel egyeztetve)
- nyersanyag felhasználás
- árubeszerzési bizonylatok, számlák
- adagolási útmutató
- ételrecept gyűjtemény
- kimutatások
- HACCP-hez kapcsolódó dokumentációk

8. Ellenőrzés értékelés rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatot kell végezni. A nevelési gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt a program megvalósulását és a pedagógiai munka ellenőrzését kell rendszeresen elvégezni. Fontos, a tapasztalatokról feljegyzéseket készíteni, valamint közös kiértékeléseket, megbeszéléseket tartani, mert a közös célok elérése eredményesebb lehet, ha mindenki visszajelzést kap a munkájáról. A pedagógiai munka felelős vezetője a bölcsődevezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Munkáját külső megfigyelőként segíti a kerületi szaktanácsadó, aki szintén megfigyelésekkel, közös kiértékelésekkel és házi továbbképzések szervezésével segíti a kerület egységes pedagógiai szemléletének kialakítását. Ezen kívül a gyakoronokok szakmai segítése, fejlődésük nyomon követése is kiemelt feladatként jelenik meg, hiszen a fiatal pályakezdő kolléganők elméleti tudását át kell ültetni a gyakorlatba, és segíteni kell őket abban is, hogy a szülőkkel megtalálják a megfelelő hangnemet és partneri kapcsolatot tudjanak kiépíteni velük.

A szakmai programhoz szorosan kapcsolódik:

- az éves munkaterv, mely minden évben tartalmazza azokat a kiemelt területeket, melyekre az elkövetkezendő évben kiemelt figyelmet kell szentelni,
- az ellenőrzések kiterjednek a napi, havi és negyedéves dokumentációk ellenőrzésére.

Ezen kívül az ellenőrzések kiterjednek a technikai dolgozók munkájának megfigyelésére, a higiénés szabályok betartására, valamint a meglévő eszközök szabványoknak, előírásoknak való megfelelésére is.

Mellékletek

I. Bölcsődei házirend

Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat
II. kerületi Egyesített Bölcsődék
Örökvölgy Bölcsőde 1021 Budapest, Völgy utca 31/B.
Tel.: 06 70 719 8046
e-mail: orokvolgy@iikeruletibolcsik.hu

A Bölcsőde házirendje

Hatályos: 2024. október 1-től

I. Általános információk intézményünkről

Az intézmény fenntartója: Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat

Bölcsőde neve, címe:

Telefonszáma:, **mobil:**

E-mail címe: orokvolgy@iikeruletibolcsik.hu

Bölcsődevezető :

Bölcsődevezető helyettes:

II. Bevezető rendelkezések

1. A házirend jogszabályi háttere

- A Gyvt. rendelkezései alapján
- NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről

2. A házirend célja és feladata

A házirendben foglalt előírások célja biztosítani a bölcsőde törvényes működését, a bölcsődei nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a kisgyermekek bölcsődei csoportjában életük megszervezését.

3. A házirend hatálya

Kiterjed a II. kerületi Egyesített Bölcsődék tagintézményeibe felvett kisgyermekek szüleire vagy más törvényes képviselőire, az intézményben dolgozó kisgyermeknevelőkre és alkalmazottakra.

4. A házirend nyilvánossága

- a. A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőknek vagy törvényes képviselőknek, valamint a bölcsőde alkalmazottainak) meg kell ismernie.
- b. A házirend egy-egy példánya megtekinthető:
 - a bölcsőde minden nevelési egységének gyermekköltözőjében,
 - a bölcsőde irattárában,
 - a bölcsőde vezetőjénél,

- c. A házirend egy példányát a bölcsődébe történő felvételkor a szülőnek vagy törvényes képviselőnek át kell adni, és a szülőnek, vagy törvényes képviselőnek nyilatkoznia kell annak elfogadásáról.
- d. Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól a bölcsődevezetőnek tájékoztatni kell a szülőket, törvényes képviselőket.

III. Általános tudnivalók

A bölcsőde nyitvatartási ideje: 7 – 17 óráig

1. A bölcsődében a gyermekek ellátását-nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését a szülők vagy más törvényes képviselők munkavégzésének, munkaerő piaci részvételét elősegítő programban, képzésben való részvételének, betegségének idejére biztosítja, valamint egyéb okból, ha a gyermek napközbeni ellátásáról nem tudnak a gyermek családjában megfelelően gondoskodni.
2. A bölcsődénk, a II. kerületi Egyesített Bölcsődék fenntartásában működő intézmény, amely 20 hetes kortól 3 éves korig biztosítja a kisgyermekek napközbeni ellátást.
 - 2.1. Amennyiben a gyermek a 3. életévét január 1-je és augusztus 31-e között betölti, a gondozási nevelési év végéig (augusztus 31-ig) tovább gondozható a bölcsődében.
 - 2.2. Amennyiben a gyermek a 3. életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig gondozható a bölcsődében, ha a szülő, vagy törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
 - 2.3. Amennyiben a kisgyermek a 3.-ik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, az óvodai jelentkezését a bölcsődeorvos a kisgyermeknevelővel, valamint a bölcsődevezetővel egyetértésben nem javasolja, a gyermek a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.

Amennyiben a gyermek a tárgyév augusztus 31-ig betölti a harmadik életévét és a következő nevelési évtől továbbiakban is bölcsődei ellátásban részesül, úgy a 15/1998 (IV.10.) 37. § (4) bek. alapján a fenntartó minden év április 15-éig tájékoztatást küld az Oktatási Hivatalnak azon harmadik életévüket betöltött gyermekekről aki óvodai nevelésre nem érett.

3. A bölcsőde teljes integrációt biztosító csoportjaiban olyan sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek vehető fel, aki, szakértői bizottság által kiadott szakvéleménnyel, illetve előzetes vizsgálati szakvéleménnyel rendelkezik. Ha a bölcsődei élet megkezdése után derül ki egy kisgyermekről, hogy szükséges lenne korai fejlesztésben részesülnie, akkor a szülőket, törvényes képviselőket erről tájékoztatni kell és a szülő, törvényes képviselő kötelessége és feladata a gyermek vizsgálatát kérni a kerületi Pedagógiai Szakszolgálatától. Ha a szülő, törvényes képviselő ezt a kötelességét elmulasztja, a bölcsődének, mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjának kötelessége jelezni a kerületi Család- és Gyermekjóléti Központ felé.
4. A bölcsődében a kisgyermekek ellátását segítő szakemberek támogatják. A segítő szakemberek (gyógypedagógus, szaktanácsadó, dietetikus, bölcsődeorvos) rendszeresen látogatják és szükség szerint megfigyeléseket végeznek a bölcsődei csoportban.

5. A bölcsőde eredményes nevelő- gondozó munkájához a kisgyermeknevelők tevékenységén kívül a működést elősegítő közalkalmazottak (bölcsődei dajka, ételmezésvezető és kiségitők) munkája is szükséges, akik szükség esetén rövid ideig maguk is a gyermekcsoportban tartózkodhatnak. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját, sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarja! A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.
6. A bölcsőde naponta reggel 7:00 órától fogadja a gyermekeket, és 17:00 óráig tart nyitva. A gyermekek a bölcsődei napirend szerint 8:00-8:30 között reggeliznek, ezért kérjük a szülőket, hogy ez idő alatt érkezésükkel ne zavarják az étkeztetést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek.

Étkezési időpontok:

Reggeli:	8 – 8 ³⁰ óráig
Tízórai:	9 ³⁰ – kor
Ebéd:	11:30 – 12 óráig
Uzsonna:	15:00 -15:30 óra

7. Kérjük a szülőket, hogy segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekükkel legkésőbb 10:30-ig megérkeznek a bölcsődébe. Ha valamilyen oknál fogva később érkeznek, előre jelezzék azt gyermekük nevelőjének. Fontos, hogy étkezés közben ne zavarják a csoportot, mert a kisgyermeknevelők akkor nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekekre.
8. A gyermekek hazaviteléről a nyitvatartási időn belül kell gondoskodni, ezért kérjük, hogy legkésőbb 16:45-ig érjenek az intézménybe.
9. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve az általa írásban megbízott, legalább 18 életévét betöltött személynek adhatja ki a kisgyermeknevelő. Ha 18 éven aluli személy* érkezik a gyermekért, a kisgyermeknevelőnek vagy a bölcsődevezetőnek értesítenie kell azon 18 éven felüli személyeket, akik a családi füzetben ki vannak jelölve erre a feladatra. Amennyiben nem ér el senkit a megjelölt személyek közül és a bölcsőde nyitvatartási ideje lejárt, akkor köteles értesíteni a Család és Gyermekjóléti Központ készenléti ügyeleti segélyhívószámát. Ők értesítik a hatóságot (rendőrség), aki a gyermeket gyermekotthonban helyezi el a szülő, illetve más törvényes képviselő megérkezéséig.

(*A 2013.évi V. törvény a Polgári törvénykönyv 2/10. § (1) bekezdés értelmében kiskorú az, aki 18. életévét nem töltötte be.)

10. A gyermek a szülőnek, vagy más törvényes képviselőnek, illetve a szülő által megbízott személynek csak abban az esetben adható át, ha az a személy korlátozottan nem cselekvőképtelen. Azt a személyt tekinti a jog korlátozottan cselekvőképtelennek, aki valamilyen tudatmódosítószer hatása alatt áll (például kábítószer, alkohol, műtéti altatás után), ezáltal belátási képessége, tartósan vagy teljesen hiányzik, tehát nem tud felelősséget vállalni a kiskorú gyermek megnyugtató testi és lelki biztonságáért. Ebben

az esetben is a 10. pontban leírtak szerint jár el a bölcsődevezető, vagy a kisgyermeknevelő.

11. A szülő, törvényes képviselő vagy az általa megbízott személy megérkezése után, ha a kisgyermeknevelő már „átadta” a gyermeket, a kicsi testi épségéért a gyermekért érkező személy a felelős.
12. A bölcsőde átadójában minden gyermeknek van szekrénye, ahol a ruhák tárolhatók. Kérjük, itt csak a legszükségesebb dolgokat helyezték el, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő (nyaklánc, karkötő, fülbevaló, játékok stb.) tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni. A bölcsődébe nem hozható be olyan játék, amely elemmel (gombalelem, ceruzaelem, stb.) működik, valamint olyan játék sem, amely apró darabokra széteshet!
13. Az eldobható pelenkáról és a törlőkendőről a szülőnek kell gondoskodnia.
14. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség érdekében a lázas, antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell.

Az esetleges rendkívüli járványügyi intézkedésekről a bölcsődevezető naprakész tájékoztatást ad a szülőknek. Az év közben hozott hatósági intézkedéseket, szabályokat mindenki köteles betartani.

15. Abban az esetben, ha a gyermek napközben belázasodik a bölcsődében (38°C), vagy hasmenése lesz, illetve egyéb komolyabb tüneteket produkál a kisgyermeknevelő értesíti a szülőket, törvényes képviselőket, vagy az általuk kijelölt hozzátartozót. Ilyen esetben kérjük vegyék fel a kapcsolatot a gyermekorvossal és ha ő úgy ítéli meg, hogy három napon belül jöhet a gyermek bölcsődébe, akkor nem kérünk orvosi igazolást. Három napnál hosszabb betegség után minden esetben csak igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe. Az értesítéshez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám, amit a családi füzetbe kérünk beírni. Ha adatváltozás (lakcím, telefonszám) történik, kérjük azonnal jelezzék a bölcsődevezető, illetve a kisgyermeknevelő felé az új elérhetőségüket.
16. Ha a szülő betegség vagy más ok miatt nem hozza gyermekét bölcsődébe, kérjük a távolmaradás okát jelentse be a bölcsődevezetőnek telefonon, vagy az intézet által megadott e-mail elérhetőségen, egyben az imenza felületén – hiányzást megelőző nap 23:59 percig- gondoskodjanak az étkezés lemondásáról. Amennyiben a gyermekorvos úgy ítéli meg, hogy három nap után jöhet a gyermek bölcsődébe, akkor nem kérünk orvosi igazolást. Három napnál hosszabb betegség után minden esetben csak igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe. Kérjük továbbá, hogy a védőoltások megtörténtéről folyamatosan tájékoztassanak minket.
17. Abban az esetben, ha a gyermek nem jön bölcsődébe, s azt az előző pontban leírtak szerint előre jelezték, az étkezésért nem kell fizetni.
18. Egy hónapos folyamatos hiányzás után csak különösen indokolt esetben, illetve egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.

19. A bölcsődében a közétkeztetésről szóló 37/2014.(IV.30.) EMMI rendeletnek megfelelően történik a gyermekek étkeztetése. Az ételallergiás vagy más egészségügyi okból diétára, speciális étrendre szoruló gyermeknek biztosítani tudjuk a diétás étkeztetést abban az esetben, ha a szülő szakorvosi véleménnyel tudja igazolni, hogy gyermeke diétára szorul. (A háziorvos erre vonatkozó javaslata nem elfogadható, kivéve a szakorvosi vizsgálat lezárásáig, melynek időpontjáról a háziorvos igazolása szükséges). Kérjük, a gyermek gyógyszerérzékenységről, észlelt lázgörcs vagy lázgörcsre való hajlamról is tájékoztassák a kisgyermeknevelőket.
20. A gyermekek étkeztetésére a csoportszobákban található gyermekasztalok és székek használhatók. A bölcsőde más helyiségeit (fürdőszoba, gyermeköltöző, folyosók) erre a célra, kérjük higiénés szempontok miatt, ne használják. Ennek értelmében kérjük fogadják el, hogy a kisgyermeknevelőink sem adhatják ki délután a gyermekükért korán érkező szülőknek, törvényes képviselőknek a gyermekek uzsonnáját.
21. A gyermekek születésnapjának megünneplésére, illetve más ünnepek megtartására lehetőség van a bölcsődében. Ezekre az eseményekre csak olyan aprósüteményeket tudunk elfogadni, melyek gyárilag csomagoltak, lejáratí időt tartalmaznak és hűtést nem igényel. Tortát még akkor sem áll módunkban bevenni, ha azt cukrászdában készítették el és számlával igazolják.
22. A családi füzetbe kisgyermeknevelőink havi, illetve negyedévi rendszerességgel tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők, törvényes képviselők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségi állapotára, fejlődésére vagy otthoni eseményekre vonatkozóan.
23. A bölcsőde – az alvási idő kivételével – lehetőséget biztosít a szülőknek, törvényes képviselőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézmény szakmai munkájába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelőink által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kultúrhigiénés szokások elsajátításának eredményeit. Reméljük nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.
24. Az NM rendelet 36. § (3a) pontja értelmében a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülőnek legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsőde vezetőjének be kell mutatni a munkáltatói igazolást, annak hiányában munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.
A munkáltatói igazolással egy időben a szülőnek le kell adnia a személyi térítési díj megállapításához szükséges jövedelemnyilatkozatot és a kedvezmény igényléséhez szükséges dokumentumokat is, az ellátási megállapodás megkötéséhez, valamint a beszoktatás megkezdéséhez. Ha ezek a dokumentumok nem állnak rendelkezésre, akkor nem tudjuk megkezdeni a gyermek beszoktatását.
25. A személyi térítési díjat a Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat 3/2015(II.27.) rendelete szabályozza, mely magába foglalja az étkezésért és a gondozásért fizetendő térítési díjat, ill. a kedvezményezettek körét és mértékét.

A bölcsődei gondozás esetén gondozási díjmentesség illeti meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a tartós beteg vagy fogyatékos, a három vagy többgyermekes család gyermekét, illetve átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek családját.

26. A térítési díjat a szülő minden hónap 15-ig köteles csekken, átutalással vagy bankkártyás fizetéssel befizetni.
27. A bölcsőde ünnepnapokon, a Bölcsődék napján, mely április 21-én (vagy ha az hétvégére esik, akkor a következő munkanapon) és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart.

Ezekon a napokon kívül a Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete által jóváhagyott időpontban nyáron 5 hétre bezár. Kérjük a kedves szülőket, törvényes képviselőket, hogy a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről, illetve, ha szükséges, az ügyeletes bölcsőde a zárás idején is fogadja a kicsiket. A zárás időpontjáról és az ügyeletes bölcsőde elérhetőségéről minden év február 15-ig tájékoztatjuk Önöket.

28. Felhívjuk a szülőket, törvényes képviselőket figyelmét, hogy a bölcsőde területén és annak 5 m-es körzetében tilos a dohányzás!
29. A bölcsőde udvarára kerékpárt behozni, vagy az udvar területén tárolni balesetveszélyes és tilos!
30. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevinni tilos!
31. Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit, az ellátott gyermekek és szülei, törvényes képviselőik, valamint a bölcsőde dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni. Ha a bölcsőde dolgozói, illetve a szülők, törvényes képviselőik szándékosan kárt okoznak, akkor a károkozásért anyagi felelősséget kell vállalniuk.
32. Egyéb – a gyermek ellátásával kapcsolatos észrevételüket szívesen fogadjuk. Panasz esetén forduljanak bizalommal a kisgyermeknevelőkhöz. Amennyiben nem kapnak érdemi segítséget, úgy azt jelezzék az intézmény vezetőjének szóban vagy írásban.
33. A bölcsőde Érdekképviselői Fórumot működtet, melynek szabályzatát a házirend melléklete tartalmazza.

IV. A kapcsolattartás formái és ideje

A bölcsődében a család és a bölcsőde együttműködése döntő fontosságú, mivel a kisgyermek kora és fejlettsége nem teszi lehetővé, hogy „közvetítőként” lépjen fel.

1. **Családlátogatás**-családlátogatásra kisgyermeknevelőink a beszoktatást megkezdése előtti héten mennek el, mert tapasztalunk szerint a gyermekek is természetben tudnak viselkedni a megszokott és biztonságot nyújtó otthoni környezetben, a szülők, törvényes képviselőik is bátrabban megnyílnak és mesélnek gyermekeikről, nevelési elveikről.
2. **A gyermek szülővel történő beszoktatása** - minimum két hét, sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetében a gyermek állapotának függvényében hosszabb idejű is lehet - megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, csökkenti az adaptációs nehézségeket, lehetőséget ad a szülőknek, törvényes képviselőknél

a nevelési feladatok és a hasonló korú gyermekek tevékenységének megfigyelésére.

3. **Szülői értekezletre évente** 1-2 alkalommal kerül sor. Az egyes szülői értekezletek alkalmával, az összevont szülői értekezleteken a bölcsőde egészét érintő kérdésekről esik szó.
4. **A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére szolgál** a kisgyermeknevelő-szülő, törvényes képviselő napi találkozása is, mely során információt cserélnek a gyermek napi tevékenységéről. A családi füzetbe történő bejegyzéseket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.
5. **A bölcsőde napi életébe való betekintés a szülők, törvényes képviselők számára folyamatos.** Külön alkalmat, lehetőséget kínálunk nyílt napok, egyéb ünnepek alkalmával is. Kérjük, hogy várható látogatásuk időpontját előre egyeztessék a bölcsőde vezetőjével.
6. A bölcsőde vezetője a felvétel alkalmával, később pedig a napi csoportlátogatások és egyéni beszélgetések lehetőségének biztosításával tart kapcsolatot a szülőkkel.

Az érvényben lévő házirend módosítását kezdeményezheti:

- Intézményvezető
- a bölcsőde vezetője,
- az érdekképviselői fórum.

A Házirend hatálya kiterjed az intézménybe járó gyermekekre, szüleikre, törvényes képviselőikre, valamint az általuk írásban meghatalmazott egyéb személyekre, akik a gyermeküket hozzák, viszik, és az intézmény valamennyi munkatársára.

Az esetleges rendkívüli helyzet okozta intézkedésekről a bölcsődevezető naprakész tájékoztatást ad a szülőknek. Az év közben hozott intézkedéseket, szabályokat a Házirend kiegészítéseként folyamatosan közzétesszük, melyet a hatályossága napjától mindenki köteles betartani.

A házirend betartását köszönjük, reméljük, együttműködésünket segíti.

.....
Érdekképviselői Fórum elnöke

.....
Bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....
szülő vagy más törvényes képviselőjének aláírása

Megállapodás

mely létrejött a Budapest II. kerületi Egyesített Bölcsődék
 tagintézményének vezetője, - mint a napközbeni ellátást
 biztosító intézmény-, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes
 képviselője) között.

Gyermek adatai

Név:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	
TAJ száma:	

Szülők adatai:

A N	Név:	
	Születési név:	
	Születési hely,	
Y A	idő:	
	Anyja neve:	
	Lakóhelye:	
	Tartózkodási helye:	
A P A	Név:	
	Születési hely, idő:	
	Anyja neve:	
	Lakóhelye:	
	Tartózkodási helye:	

Törvényes képviselőadatai:

Név:	
Születési név:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	

- A gyermek bölcsődei ellátása: 20.....től kezdődik, és **határozatlan időre** szól, de megszűnik az ellátás, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei gondozási-nevelési év véget ért. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. Ha a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, szintén a következő bölcsődei nevelési év végéig gondozható bölcsődében, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a nevelési év végéig a bölcsődei ellátást kívánja igénybe venni.

- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.

Ezen időszak alatt fent nevezett gyermek a bölcsőde által nyújtott alapellátásokra jogosult, ill. fejlődése érdekében az intézmény együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti sajátos nevelési igényét megállapították. A gyermeket próbaidővel lehet felvenni, melynek legrövidebb időtartama **három hónap**. A **próbaidő** letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (bölcsőde orvos, gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, bölcsődevezető) véleményének figyelembevételével kell döntenie a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Elutasítás esetén a gyermeket további korai fejlesztése érdekében az NM rendelet 35. § szerint a bölcsőde értesíti a gyermek fejlesztését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatot.

- A bölcsődei ellátásért a szülő havi rendszerességgel fizeti a személyi térítési díjat, melyet a Gyvt. 147. § - 148. § értelmében külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a 151. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan, melynek összegét a települési önkormányzat képviselőtestülete minden év április 1-ig rendeletben határoz meg.
- Az intézményvezető a kötelezettet a beiratkozás napján írásban értesíti a személyi térítési díj összegéről. Ehhez szükséges, hogy a szülő (gondviselő) két héttel a beszoktatás megkezdése

előtt leadja a jövedelemnyilatkozatot és a kedvezmény megállapításához (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, 3 vagy több gyermeket nevelők nyilatkozata, rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat) szükséges dokumentumokat a bölcsőde vezetőjének.

- A térítési díjat a szülő minden hónap 15-ig köteles csekken, átutalással, vagy bankkártyás fizetéssel befizetni.
- A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek és a szülők számára biztosítja a Bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályaiban előírt szakmai feltételeket és előírásokat.
- A megállapodás megkötésével egy időben nyilatkozom, hogy a II. kerületi Egyesített Bölcsődékúti tagintézmény vezetőjének szóbeli tájékoztatását megkaptam:
 - a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,
 - b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
 - c) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
 - d) az intézmény házirendjéről,
 - e) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
 - f) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
 - g) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselési fórumról.

Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt köteles

- az intézmény által vezetett nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

Az intézményben folyó gondozó-nevelő munkáról és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem, az intézmény házirendjét átvettem és az abban foglaltakat betartom.

A bölcsődei Megállapodásban szereplő adatok kezeléséhez hozzájárulok.

Budapest, 20.....

.....

Szülő, vagy más törvényes képviselő
képviselő

Szülő, vagy más törvényes

.....

Tagintézmény vezető

Megállapodás jogszabályi háttere:

- Gyvt.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló NM. rendelet.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi gyermeke328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet, valamint
- Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és egyes szociális és gyermekjóléti ellátásokról.